

Обраћање првог потпредседника Владе и министра спољних послова Републике Србије Ивице Дачића студентима Правних факултета Универзитета у Београду и Нишу, као и студентима Факултета политичких наука Универзитета у Београду:

„Драги студенти,
уважени професори,
поштоване колеге,

Добро дошли у Министарство спољних послова Републике Србије. Посебно бих похвалио ваше интересовање да посетите ову институцију, пре свега имајући у виду значај ваших предметних студија током којих се са академског и теоријског становишта бавите облашћу међународних односа и спољне политике. Верујем да ће моје данашње излагање о спољнополитичким приоритетима Србије бити корисно за ваше даље студије, а уверен сам да ће неки међу вама у наредним годинама имати прилику и да као дипломате штите и заступању спољнополитичке интересе наше земље.

{youtube}dKTEbb_7lhY{/youtube}

Спољна политика Србије заснива се на две основне премисе, а то су принципијелност и руковођење суштинским вредностима које се налазе у основи савремених западних цивилизација. Принципијелност у међународним односима, што се пре свега односи на поштовање одредаба међународног права и принципа једнакости суверених држава, од велике је важности за нашу земљу. С друге стране, наш повећани сензибилитет за вредносну спољнополитичку оријентисаност и настојање да спољнополитичке одлуке Србије буду засноване на поштовању неповредивости територијалног интегритета, развоју демократије и владавине права, повезан је са искуствима из недавне прошлости и изазовима са којима се наша земља сусретала током претходних деценија.

Дипломатске активности Србије у великој мери су усмерене ка остваривању основних циљева и приоритета наше спољне политике, а то су: очување територијалног интегритета и суверенитета, развијање билатералних односа са најутицајнијим земљама,

активан допринос раду најзначајнијих међународних организација, унапређење односа са суседима и развој регионалне сарадње и чланство у Европску унију.

У реализацији својих спољнополитичких циљева Србија се, осим основним премисама које сам већ поменуо, руководи и легитимним националним интересима, користећи искључиво дипломатију и дијалог као инструменте спољнополитичког одлучивања.

Изнава понављам да је Косово и Метохија питање од највишег националног интереса, наша приоритетна унутрашња и спољнополитичка тема, али истовремено и највећи политичко-безбедносни изазов. Улажемо значајне напоре у одбрану суверенитета и територијалног интегритета наше земље, чиме дајемо допринос и у заштити међународног права, Повеље Уједињених нација, улоге Савета безбедности, као битних инструмената у очувању равнотеже снага у међународним односима и одржавању међународног мира и безбедности.

Као један од најзначајнијих спољнополитичких успеха Србије издвојио бих резултате које смо постигли у настојању да што већем броју држава објаснимо и приближимо нашу позицију да питање Косова и Метохије није дефинитивно решено и окончано. Процес повлачења и замрзавања признања једнострано проглашене независности Косова је неумитан, до сада је 18 земаља то учинило, а последња држава које се одважила да учини тај корак је Сијера Леоне. Сигуран сам да ће успех који смо постигли и одлуке о повлачењу признања „Косова“ имати и шири значај у области теорије међународних односа, посебно у проучавању питања сецесионизма. Сви највиши званичници Србије овој теми приступају са упорношћу, енергијом и посвећеношћу што је довело до конкретних резултата, па сада са поносом истичемо да већина држава чланица Уједињених нација у овом тренутку не признаје једнострано проглашену независност Косова.

И поред поменутих успеха у кампањи повлачења признања, неопходно је имати у виду да је проналажење политичког решења за Косово и Метохију наш национални приоритет, из ког произилази посвећеност Србије дијалогу на релацији Београд-Приштина. Свесна његовог значаја не само када је реч о решавању питања имовине, културног и црквеног наслеђа, катастра, слободе кретања, већ и за стабилност читавог региона, Србија је све време конструктиван партнер у дијалогу, за разлику од друге стране, која, нажалост, није испунила минимум својих обавеза. Од потписивања Бриселског споразума до данас није основана Заједница српских општина, шта више, Приштина иде корак даље у својим опструкцијама и уводи таксе од 100% на робу из централне Србије, што је довело до прекида дијалога. Нисмо могли да прихватимо такве једностране мере које још више отежавају живот српског становништва на Косову и Метохији. Укидање такси је кључни предуслов за наставак дијалога. Такође, одлуке Приштине да формира тзв. „министарство одбране“ и трансформише „косовске снаге безбедности“ у оружану формацију, за нас су неприхватљиве, јер не само да наносе штету процесу дијалога Београда и Приштине, већ могу утицати и на дестабилизацију читавог региона. У таквим околностима, присуство УНМИК-а на у јужној српској Покрајини је веома важно као гарант безбедности српског и другог неалбанског живља. У том контексту треба поменути и значај присуства КФОР-а, који је једина легитимна војна формација на Косову и Метохији,

а уједно и гарант безбедности и опстанка Срба.

Србија је посвећена неговању традиционално добрих односа са пријатељским земљама, али и унапређењу сарадње са оним партнерима међународне заједнице са којима не дели заједничке ставове, поштујући различитост мишљења и руководећи се основним принципима међународног права.

У односима са Сједињеним Америчким Државама постигнут је приметан напредак – недавно је реализована успешна посета председника Вучића Вашингтону, упућен је и позив председнику Трампу да посети Србију.

Традиционално добри односи са Руском Федерацијом базирају се на духовној и културној блискости два народа. Руска Федерација подржава наше националне интересе, не признаје једнострано проглашену независност Косова, пружа подршку у одбрани Резолуције 1244 и спречавању да Приштина постане чланица међународних организација и важан је партнер Србије у многим другим областима, посебно енергетској. О успешним односима са Народном Републиком Кином сведочи чињеница да Србија и Кина имају тренутно највише заједничких пројеката у централној и источној Европи. Желим овом приликом да истакнем солидарност Србије са Кином приликом избијања корона вируса, упућивањем одговарајуће хуманитарне помоћи, као и мојом недавном посетом Пекингу, што је наишло на изузетан пријем код кинеских званичника. Такође, настављамо добру сарадњу са земљама Африке, Азије, Латинске Америке и Кариба. Веома је значајно да Србија буде активна и у обнављању веза и дијалога са многим земљама са којима у дужем периоду нисмо имали контакте. Истовремено, залажемо се и за успостављање дипломатских односа са оним малобројним државама са којима то до сада није учињено.

Наша земља је одувек била снажан поборник мултилатерализма и поштовања међународних принципа и норми у превазилажењу озбиљних изазова данашњег времена, као што су тероризам, све заступљенији сајбер криминал, претње по енергетску безбедност, миграције, епидемије, хуманитарне катастрофе, сиромаштво, климатске промене и још много тога. Србија, свесна свог геостратешког положаја, дели забринутост савременог света око свих ових безбедносних изазова и претњи, који већ одавно превазилазе националне оквире. За нас је поштовање Повеље УН од изузетног значаја, док својим учешћем у раду Уједињених нација, ОЕБС-а, Савета Европе и другим међународним и регионалним организацијама и иницијативама, непрестано доприносимо јачању мира и стабилности како у региону, тако и у Европи и свету. Ове године се обележава 75. годишњица од оснивања највеће и најзначајније међународне организације - Уједињених нација, а Србија је, као држава чланица, спремна да да свој допринос у обележавању овог значајног јубилеја.

Унапређење сарадње, очување мира и безбедности у региону убраја се у један од кључних спољнополитичких приоритета Србије. Најактуелнији пример ангажмана наше земље на том пољу јесте иницијатива позната као „Мини Шенген“, покренута на предлог председника Републике Александра Вучића, чији је циљ лакше кретање људи, робе, услуга и капитала, а самим тим и продубљивања регионалног економског простора Западног Балкана. Као допринос успешној регионалној сарадњи очекује се од свих учесника у региону да стриктно поштују закључене споразуме, јер се тако ствара повољна

клима за сарадњу у многим областима од заједничког интереса. Као примере добре сарадње на Западном Балкану поменуо бих учешће Србије у раду Централноевропске иницијативе, као најстарије регионалне иницијативе у Југоисточној Европи, регионалних формата за питања миграције, азила и избеглица, Регионалног савета за сарадњу, Процеса сарадње ЈИЕ, Фонда за Западни Балкан и друго.

Желео бих да истакнем да је пуноправно чланство у Европској унији и даље један од стратешких спољнополитичких циљева наше земље. Иако свесни проблема и изазова са којима се Европска унија данас суочава, као што су Брегзит, унутрашње реформе, „замор од проширења“, сматрамо да би процес европских интеграција требало брже да се одвија. Од 2014. године до сада Србија је отворила 18 од укупно 35 преговарачких поглавља и доставила преговарачке позиције за још 5 поглавља. Било би добро да динамика отварања поглавља прати динамику реформског процеса, те у том смислу Србија има велика очекивања од Самита ЕУ-Западни Балкан, планираног да се одржи у мају ове године у Загребу. Охрабрени смо чињеницом да Србија, као земља која је одмакла у приступним преговорима, може да одлучује да ли ће прихватити нову методологију приступања Европској унији или не, с тим што је за нас најбитније да наши досадашњи напори буду вредновани на адекватан начин. Пратимо извештаје Европске комисије и њене препоруке и, као до сада, посебну пажњу посвећујемо владавини права, тј. поглављима 23 и 24.

Међутим, европски пут Србије у знатној мери ће зависити од поглавља 35, које се односи на напредак у дијалогу Београда и Приштине и битно одређује ток целокупног процеса, будући да условљава наредне кораке и у другим областима. И поред тога, наставићемо реформски пут Србије и усклађивање националних прописа са европским стандардима, независно од динамике преговарачког процеса, јер верујемо да је то у интересу свих наших грађана и доприноси модернизацији и општем просперитету земље.

Уважени студенти београдског и нишког Универзитета,

у овим турбулентним временима, осећао сам неку врсту обавезе да вам, као младим и образованим људима пред којима је будућност, предочим значај и приоритете Србије на међународној политичкој сцени. Искрено се надам да сам то донекле и успео овим излагањем, је ће многи од вас, као експерти у својим будућим професијама, бити у прилици да бране интересе наше државе или можда учествују у реализацији њених спољнополитичких циљева.

Желим вам пуно успеха у раду и на личном плану, а студентима из Ниша и пријатан боравак у Београду.

Хвала на пажњи!"